

1. DANĚ Z PŘÍJMŮ

A) Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníci daně: Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby. Poplatníci, kteří mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují, mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

Poplatníci, kteří podle předchozího odstavce nebo mezinárodní smlouvy nemají daňovou povinnost vztahující se i na příjmy ze zdrojů v zahraničí, mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky.

Daňové přiznání je povinen podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 15 000 Kč, pokud se nejedná o příjmy od daně osvobozené nebo o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Daňové přiznání je povinen podat i ten, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, nepřesáhly 15 000 Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu.

Daňové přiznání není povinen podat poplatník, který měl v roce 2015 příjmy ze závislé činnosti podle § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), pouze od jednoho a nebo postupně od více plátců daně včetně doplatek mezd od těchto plátců. Podmínkou je, že poplatník podepsal u všech těchto plátců daně na zdaňovací období 2015 prohlášení k dani podle § 38k zákona, a vyjma příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž je vybírána daň srážkou sazbou daně, nemá jiné příjmy vyšší než 6 000 Kč. Rovněž není povinen podat daňové přiznání poplatník, jemuž plynou pouze příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky ze zahraničí, které jsou vyjmuty ze zdanění.

Daňové přiznání za zdaňovací období je ale povinen podat poplatník uvedený v § 2 odst. 3 zákona, který uplatňuje slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) a g) zákona, nebo daňové zvýhodnění anebo nezdanitelnou část základu daně. Daňové přiznání je povinen podat též poplatník, kterému byly vyplaceny nebo který jiným způsobem obdržel příjmy ze závislé činnosti a nebo funkční požitky za uplynulá léta, které se nepovažovaly za jeho příjmy ve zdaňovacím období, kdy byly zúčtovány plátcem daně v jeho prospěch, a dále poplatník s příjmy ze závislé činnosti, který uplatňuje pro snížení základu daně hodnotu bezúplatného plnění (darů) poskytnutých do zahraničí za podmínek uvedených v § 15 odst. 1 zákona.

Povinnost podat daňové přiznání má též poplatník, který měl v roce 2015 příjmy ze závislé činnosti ze zdrojů na území České republiky od více plátců současně, z nichž byla sražena záloha na daň. V daňovém přiznání poplatník uvede veškeré příjmy, které jsou předmětem daně, kromě příjmů od daně osvobozených, příjmů, z nichž je daň vybírána zvláštní sazbou daně, pokud nevyužije postup podle § 36 odst. 7 nebo 8 zákona. Daňové přiznání je povinen podat poplatník uvedený v § 2 odst. 3 zákona, který uplatňuje slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) a g) zákona (na manželku, invalidní důchod pro invaliditu prvního a druhého stupně, invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, je držitelem průkazu ZTP/P), nebo uplatňuje slevu za umístění dítěte a daňové zvýhodnění. Daňové přiznání rovněž je povinen podat poplatník, u něhož se zvyšuje o solidární zvýšení daně daň z příjmů.

Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2015 jsou poplatníci povinni podat nejpozději do pátku 1. dubna 2016. Poplatníkům, jimž přiznání zpracovává daňový poradce, nebo poplatníkům, kteří mají podle zvláštního zákona povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, se lhůta prodlužuje do pátku 1. července 2016.

Zemře-li poplatník dříve, než bylo podáno přiznání k dani, je osoba spravující pozůstalost povinna podat řádné daňové tvrzení do 3 měsíců ode dne smrti zůstavitele, a to za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem jeho smrti; tuto lhůtu nelze prodloužit. Osoba spravující pozůstalost plní daňovou povinnost zůstavitele, a to vlastním jménem na účet pozůstalosti.

Pokud je daňovou povinností zůstavitele povinnou plnit více osob spravujících pozůstalost, plní ji tyto osoby společně a nerozdílně.

Daňovou povinnost zůstavitele spravuje správce daně, který byl příslušný ke správě této povinnosti v den smrti zůstavitele.

Osoba spravující pozůstalost je povinna podat řádné daňové tvrzení do 30 dnů ode dne skončení řízení o pozůstalosti, a to za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti.

B) Daň z příjmů právnických osob

Poplatníci daně: Poplatníky daně z příjmů právnických osob jsou právnické osoby a subjekty uvedené v § 17 odst. 1 zákona.

Veřejně prospěšní poplatníci (§ 17a zákona) daňové přiznání nepodávají, pokud nemají příjmy, které jsou předmětem daně, nebo mají pouze příjmy od daně osvobozené a příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně (§ 36 odst. 2 zákona), a nebo nemají povinnost uplatnit postup podle § 23 odst. 3 písm. a) bodu 9 zákona. Daňové přiznání nepodávají veřejné obchodní společnosti.

Daňová povinnost poplatníků, kteří mají své sídlo na území České republiky, se vztahuje jak na příjmy ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zahraničí.

Daňová povinnost poplatníků, kteří nemají své sídlo na území České republiky, se vztahuje pouze na příjmy ze zdrojů na území České republiky.

Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob se za zdaňovací období vymezená v § 21a zákona podávají nejpozději do tří měsíců po jejich uplynutí; bude-li zdaňovacím obdobím kalendářní rok 2015, podává se přiznání nejpozději do pátku 1. dubna 2016. Jsou-li poplatníci povinni na základě zvláštního zákona mít účetní závěrku ověřenou auditorem nebo předkládá-li jejich daňové přiznání daňový poradce, podává se přiznání nejpozději do šesti měsíců po uplynutí příslušného zdaňovacího období, za zdaňovací období kalendářního roku 2015 nejpozději do pátku 1. července 2016.

Společná ustanovení k daním z příjmů

Splatnost daně: Poplatník je povinen po uplynutí zdaňovacího období, za které se daň vyměřuje, podat daňové přiznání, daň si sám vypočítat a zaplatit ji místně příslušnému finančnímu úřadu, popřípadě tomuto správci daně uhradit rozdíl mezi zaplacenými zálohami na daň a daní tvrzenou v daňovém přiznání, je-li vypočtená daň vyšší, a to v zákonné lhůtě pro podání přiznání. Na úhradu skutečně vyšší daně se započítou pouze zálohy, jejichž lhůty splatnosti spadaly do příslušného zdaňovacího období, zaplacené před uplynutím zákonné lhůty pro podání daňového přiznání.

Splatnost záloh na daň v roce 2016:

Zálohy na daň z příjmů se platí v průběhu zálohového období. Zálohovým obdobím se rozumí období od prvního dne následujícího po uplynutí posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání za minulý zdaňovací období do posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání za následující zdaňovací období. Při stanovení výše a periodicity záloh se vychází z poslední známé daně, vymezené v § 141 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Za poslední známou daň se pro výpočet periodicity a výše záloh považuje rovněž částka, kterou si poplatník sám vypočetl a uvedl v daňovém (dodatečném) přiznání za období bezprostředně předcházející zdaňovacímu období, s platností od následujícího dne po dni podání do účinnosti další změny poslední známé daňové povinnosti.

Je nutné mít na zřeteli, že kalendářní rok 2016, pokud není tožný se zdaňovacím obdobím podle § 21a písm. a) zákona, se člení na zbyvajících část předchozího zdaňovacího období, počínající dnem 1. ledna 2016 a část následujícího zdaňovacího období, končící dnem 31. prosince 2016, jehož začátek připadá na jiný den než 1. leden 2016, a přitom se jedná buď o první den účetního období hospodářského roku (§ 21a písm. b) zákona), nebo rozhodný den fúze nebo převodu jmění na společníka anebo rozdělení obchodní korporace (§ 21a písm. c) zákona) anebo první den účetního období, které je delší než nepřetržitě po sobě jdoucích dvanácti měsících (§ 21a písm. d) zákona).

Ve zdaňovacích obdobích nebo částech zdaňovacích období, která spadají do roku 2016, zálohy na daň

- neplatí poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč, obce nebo kraje, a dále zůstavitel ode dne jeho smrti.
- se šestiměsíční periodicitou platí poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč, avšak nepřesáhla 150 000 Kč, a to ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti; první záloha je splatná do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období a druhá splatná do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období,
- s tříměsíční periodicitou platí poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč, a to ve výši 1/4 poslední známé daňové povinnosti; první záloha je splatná do 15. dne třetího měsíce zdaňovacího období, druhá záloha je splatná do 15. dne šestého měsíce zdaňovacího období, třetí záloha je splatná do 15. dne devátého měsíce zdaňovacího období a čtvrtá záloha je splatná do 15. dne dvanáctého měsíce zdaňovacího období.

V roce 2016 jsou zálohy na daň z příjmů splatné

- u právnických osob, jestliže jejich zdaňovacím obdobím je kalendářní rok podle § 21a písm. a) zákona, a u fyzických osob vždy, pokud jim vznikne zálohová povinnost
 - do úterý 15. března 2016 (první čtvrtletní záloha),
 - do středy 15. června 2016 (druhá čtvrtletní nebo první pololetní záloha),
 - do čtvrtka 15. září 2016 (třetí čtvrtletní záloha),
 - do čtvrtka 15. prosince 2016 (čtvrtá čtvrtletní nebo druhá pololetní záloha);

b) u právnických osob, pokud do roku 2016 spadají dvě navazující části zdaňovacích období hospodářského roku podle § 21a písm. b) zákona, jestliže do některého z následujících kalendářních měsíců připadne

– šestý nebo dvanáctý měsíc zdaňovacího období hospodářského roku, v němž se platí dvě zálohy nebo

– třetí, šestý, devátý nebo dvanáctý měsíc zdaňovacího období hospodářského roku, v němž se platí čtyři zálohy

v 1. pololetí 2016

– do pátku 15. ledna 2016,
– do pondělí 15. února 2016,
– do úterý 15. března 2016,
– do pátku 15. dubna 2016,
– do pondělí 16. května 2016,
– do středy 15. června 2016,

ve 2. pololetí 2016

– do pátku 15. července 2016,
– do pondělí 15. srpna 2016,
– do čtvrtka 15. září 2016,
– do pondělí 17. října 2016,
– do úterý 15. listopadu 2016,
– do čtvrtka 15. prosince 2016;

např. pro zdaňovací období hospodářského roku od 1. září 2015 do 31. srpna 2016 a navazující zdaňovací období hospodářského roku od

1. září 2016 do 31. srpna 2017, se zálohami splatnými s tříměsíční periodicitou

– do pondělí 15. února 2016 (druhá záloha za hospodářský rok od 1. září 2015 do 31. srpna 2016),

– do pondělí 16. května 2016 (třetí záloha za hospodářský rok od 1. září 2015 do 31. srpna 2016),

– do pondělí 15. srpna 2016 (čtvrtá záloha za hospodářský rok od 1. září 2015 do 31. srpna 2016),

– do úterý 15. listopadu 2016 (první záloha za hospodářský rok od 1. září 2016 do 31. srpna 2017).

Poplatníci se zdaňovacími obdobími podle § 21a písm. c) a d) zákona si odvodí konkrétní termíny splatnosti záloh v roce 2016 podle zásad stanovených v § 38a zákona o daních z příjmů.

Poplatník není povinen platit zálohy na daň, jestliže skončil činnost, z níž mu plynuly zdanitelné příjmy nebo zanikl zdroj zdanitelných příjmů, a to od splátky následující po dni, v němž došlo ke změně rozhodných skutečností; tyto skutečnosti je poplatník povinen oznámit správci daně.

Postup při podávání daňového přiznání ve zvláštních případech:

Dojde-li k zániku poplatníka bez likvidace, je jeho právní nástupce povinen podat do 30 dnů ode dne jeho zániku daňové přiznání za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem jejího zániku.

Dojde-li k zániku poplatníka s likvidací trvá povinnost podávat daňové přiznání až do dne zániku poplatníka, a to v zákonných lhůtách pro podání daňového přiznání za zdaňovací období.

Do 15 dnů ode dne zpracování návrhu na použití likvidačního zůstatku je poplatník povinen podat daňové přiznání za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem zpracování tohoto návrhu; tuto lhůtu nelze prodloužit.

Při vstupu do likvidace je poplatník povinen podat do 30 dnů ode dne vstupu do likvidace daňové přiznání za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem vstupu do likvidace.

Při insolvenčním řízení je poplatník povinen podat **nejpozději** do 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku daňové přiznání za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího účinnosti tohoto rozhodnutí a za kterou dosud nebylo přiznání podáno; tuto lhůtu nelze prodloužit. Dále se daňové přiznání podává

– v průběhu insolvenčního řízení, a to za období ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku do konce zdaňovacího období, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno, a v dalším průběhu řízení o úpadku, za každé ukončené období shodné se zdaňovacím obdobím kalendářního roku nebo hospodářského roku, a to v zákonných lhůtách pro podání daňového přiznání za tato zdaňovací období,

– ke dni předložení konečné zprávy, a to za uplynulou část zdaňovacího období, za kterou nebylo dosud přiznání podáno, a přiznanou daň zahrnout do příslušného dokumentu, a podat je do 15 dnů ode dne, ke kterému mělo dojít k jeho zpracování.

Dojde-li k převodu poslední části privatizovaného majetku státního podniku na orgán, jemuž přísluší s tímto privatizovaným majetkem hospodařit, je státní podnik povinen podat daňové přiznání za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem převodu, a to do 30 dnů ode dne, tohoto převodu; tuto lhůtu nelze prodloužit.

Daňové přiznání se podává též v dalších, zákonem stanovených případech, m.j. za období předcházející

– rozhodnému dni fúze nebo převodu jmění na společníka anebo rozdělení obchodní korporace, za které nebylo dosud daňové přiznání podáno, není-li tento rozhodný den prvním dnem kalendářního roku nebo hospodářského roku, a to **nejpozději** do 3 měsíců od konce měsíce, do kterého spadá den, který je posledním dnem období, za které se daňové přiznání podává, pokud není stanoven den jiný, tj. den rozhodnutí nejvyššího orgánu obchodní korporace o fúzi, převodu jmění na společníka nebo rozdělení obchodní korporace, pokud je tento den dnem pozdějším rozhodnému dni fúze, převodu jmění na společníka nebo rozdělení, není-li rozhodný den fúze nebo převodu jmění na společníka anebo rozdělení obchodní korporace prvním dnem kalendářního roku nebo hospodářského roku; podáním daňového přiznání v těchto případech není povinnost podat daňové přiznání podle daňového řádu splněna, pokud nedoručí k zapsání přeměny obchodní korporace do obchodního rejstříku,

– dni zápisu změny právní formy komanditní společnosti na jinou obchodní korporaci a změny právní formy akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným anebo družstva na veřejnou obchodní společnost nebo komanditní společnost, za které nebylo dosud daňové přiznání podáno, a to **nejpozději** do 3 měsíců od konce měsíce, do kterého spadá den, který je posledním dnem období, za které se daňové přiznání podává,

– změně zdaňovacího období z kalendářního roku na hospodářský rok nebo naopak, za které nebylo dosud daňové přiznání podáno, a to **nejpozději** do 3 měsíců od konce měsíce, do kterého spadá den, který je posledním dnem období, za které se daňové přiznání podává,

– přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti zapsané do obchodního rejstříku z území České republiky, a to **nejpozději** do 3 měsíců od konce měsíce, do kterého spadá den, který je posledním dnem období, za které se daňové přiznání podává.

Ve výše uvedených případech je daň splatná ve lhůtě pro podání přiznání.

Zákonná úprava: Daně z příjmů upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákonů č. 35/1993 Sb., č. 96/1993 Sb., č. 157/1993 Sb., č. 196/1993 Sb., č. 323/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 85/1994 Sb., č. 114/1994 Sb., č. 259/1994 Sb., č. 32/1995 Sb., č. 87/1995 Sb., č. 118/1995 Sb., č. 149/1995 Sb., č. 248/1995 Sb., č. 316/1996 Sb., č. 18/1997 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 209/1997 Sb., č. 210/1997 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 111/1998 Sb., č. 149/1998 Sb., č. 168/1998 Sb., č. 333/1998 Sb., č. 63/1999 Sb., č. 129/1999 Sb., č. 144/1999 Sb., č. 170/1999 Sb., č. 225/1999 Sb., č. 17/2000 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 72/2000 Sb., č. 100/2000 Sb., č. 103/2000 Sb., č. 121/2000 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 241/2000 Sb., č. 340/2000 Sb., č. 492/2000 Sb., č. 117/2001 Sb., č. 120/2001 Sb., č. 239/2001 Sb., č. 453/2001 Sb., č. 483/2001 Sb., č. 50/2002 Sb., č. 128/2002 Sb., č. 198/2002 Sb., č. 210/2002 Sb., č. 260/2002 Sb., č. 308/2002 Sb., č. 575/2002 Sb., č. 162/2003 Sb., č. 362/2003 Sb., č. 438/2003 Sb., č. 19/2004 Sb., č. 47/2004 Sb., č. 49/2004 Sb., č. 257/2004 Sb., č. 280/2004 Sb., č. 359/2004 Sb., č. 360/2004 Sb., č. 436/2004 Sb., č. 562/2004 Sb., č. 628/2004 Sb., č. 669/2004 Sb., č. 676/2004 Sb., č. 179/2005 Sb., č. 217/2005 Sb., č. 342/2005 Sb., č. 357/2005 Sb., č. 441/2005 Sb., č. 530/2005 Sb., č. 545/2005 Sb., č. 552/2005 Sb., č. 56/2006 Sb., č. 57/2006 Sb., č. 109/2006 Sb., č. 112/2006 Sb., č. 179/2006 Sb., č. 189/2006 Sb., č. 203/2006 Sb., č. 223/2006 Sb., č. 245/2006 Sb., č. 264/2006 Sb., č. 267/2006 Sb., č. 29/2007 Sb., č. 67/2007 Sb., č. 159/2007 Sb., č. 261/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., č. 362/2007 Sb., č. 126/2008 Sb., č. 306/2008 Sb., č. 482/2008 Sb., č. 2/2009 Sb., č. 87/2009 Sb., č. 216/2009 Sb., a č. 221/2009 Sb., č. 227/2009 Sb., č. 281/2009 Sb., č. 289/2009 Sb., č. 303/2009 Sb., č. 304/2009 Sb., č. 326/2009 Sb., č. 362/2009 Sb., 199/2010 Sb., č. 346/2010 Sb., č. 348/2010 Sb., č. 73/2011 Sb., č. 188/2011 Sb., a č. 329/2011 Sb., č. 353/2011 Sb., č. 355/2011 Sb., č. 370/2011 Sb., č. 375/2011 Sb., č. 420/2012 Sb., č. 428/2011 Sb., č. 458/2011 Sb., č. 466/2011, č. 470/2011 Sb., č. 192/2012 Sb., č. 399/2012 Sb., č. 401/2012 Sb., č. 403/2012 Sb., č. 428/2012 Sb., č. 500/2012 Sb., č. 503/2012 Sb., č. 44/2013 Sb., č. 80/2013 Sb., č. 105/2013 Sb., č. 160/2013 Sb., č. 215/2013 Sb., č. 241/2013 Sb. a zákonné opatření senátu č. 344/2013 Sb. a nálezů Ústavního soudu č. 3/2000 Sb., č. 145/2002 Sb., č. 236/2011 Sb., č. 162/2014 Sb., č. 247/2014 Sb. a č. 267/2014 Sb.